Energiateollisuus

HE 41/2025

Laki eräiden ympäristöasioiden käsittelystä Lupa- ja valvontavirastossa

Heidi Lettojärvi

Pyrittävä yhteen ”yhden luukun menettelylakiin”

- Jatkossakin luvitusmenettelyitä koskee kolme eri säädöstä
- ”*Yhden luukun palvelu –laki*” ja ”*uusiutuvan energian lupalaki*”
  - tavoitteet yhtenevät; tarkoituksena sujuvoittaa hankeluvitusta
  - samantapainen sisältö; ennakollinen ohjaus ja koordinointi lupaviranomaisten välillä
  - molemmissa mm. käsittelyaikasäännöksiä
  - koskevat osin samoja hankkeita

➢ *ET näkee tarpeelliseksi, että lainsäädännön jatkokehityksessä ympäristölliseen luvitukseen liittyvät menettelylait tulee koota yhteen lakiin*

Lain tavoitteet ja periaatteet tervetulleet

- Kannatettavia ovat
  - ”yhden luukun palvelun” -periaate
  - YSL:n, VesiL:n ja LSL:n mukaisten lupien yhteiskäsittely
  - LVV:n lupien ja TUKES:n lupien yhteensovittaminen
  - ennakollisen ohjauksen varmistaminen
  - hankekohtainen koordinointi viranomaisten välillä
  - käsittelyaikojen seuraaminen
  - sähköisen asioinnin asettaminen pääsäännöksi
  - etusijamenettely, joka kattaa lupakäsittelyn ja muutoksenhaun
  - YVA-menettelyn muutokset, kuten YVA:n ja lupamenettelyiden suhteen tiivistäminen sekä arvioinnin kohdistaminen entistä vahvemmin merkittäviin vaikutuksiin

Luvituksen käsittelyajat ja etusijamenettely

- Laissa säädettäisiin vihreän siirtymän lupakäsittelyn etusijasta
  - määräaikainen, voimassavuoden 2030 loppuun saakka
  - kattaa myös muutoksenhaun kiireellisyyden
  - hankkeiden käsittelyssä on pyrittävä 12 kk käsittelyaikaan hakemuksen kuulutuksesta lukien
- ET näkee, että:
  - **”*on pyrittävä*” ilmaus ei ole riittävä**, vaan käsittelyajan sitovuuden tulee ilmetä täsmällisemmin.
  - **käsittelyaika tulee olla 6 kk huomioiden** em. ehdotuksen mukainen ajanlaskentatapa. Aika hakemuksen jättämisen ja kuuluttamisen välillä jäisi siten tavoitteen ulkopuolelle, mikä heikentää jo muutoinkin perusteettoman vaatimatonta tavoiteaikaa.
- ET pitää erittäin myönteisenä, että **ydinvoimalaitokset** sekä **datakeskukset** on lisätty etusijamenettelyn piiriin lausuntokierrokseen nähden. ET pitää erittäin tervetulleena, että säädöskohtaisissa perusteluissa on nimenomaisesti todettu **pumppuvoimalaitosten** kuuluvan uusiutuvan energian määritelmään sisältyviksi vesivoimalaitoksiksi.

Tuulivoiman YVA-raja

- Ehdotuksella muutettaisiin tuulivoiman YVA-rajaa YVA-asetuksen hankeluetteloon tehtävällä muutoksella.
- Tällä hetkellä YVA-raja on 10 voimalaa tai 45 MW, kun raja olisi jatkossa hallituksen esityksen mukaan 5 voimalaa tai 45 MW. Lausuntokierroksella hallituksen esityksen luonnoksessa rajaksi esitettiin 7 voimalaa ja 45 MW.
- **ET ei pidä perusteltuna, että rajaa lasketaan entisestään lausuntokierroksen versioon verrattuna**. Muutosta ei ole perusteltu hallituksen esityksessä.

Lopuksi

- Valtion aluehallinto uudistus ja uuteen Lupa- ja valvontavirastoon rakennettava yhden luukun palvelu ovat erittäin toivottuja uudistuksia, joilla voidaan sujuvoittaa ja yhdenmukaistaa erityisesti investointihankkeiden luvitusta.
- Uuden viraston toiminnan sujuvuus on viime kädessä riippuvainen viraston toiminnan järjestämisestä ja muodostuvista käytännöistä sekä ennen muuta arviointi- ja lupamenettelyihin sekä niihin liittyvään neuvonta- ja koordinointitehtävään liittyvistä resursseista.
- Huomionarvoista on, että etusijamenettelyt sekä myös tuulivoimaloiden YVA-menettelyä koskevan kokorajan alentaminen lisäävät resurssien tarvetta. **ET toivoo viraston ympäristöosaston resurssoinnin turvaamista**.